

Miljøvurdering af Forslag til Kommuneplan 2021

1 Indledning

Holbæk Kommune har udarbejdet Forslag til kommuneplan 2021 for Holbæk Kommune.

Nærværende miljøvurdering skal læses som et bilag til Forslag til kommuneplan 2021 og miljøvurderingens redegørelser indgår i kommuneplanforslaget.

Miljøvurderingen offentliggøres i høring med samme høringsfrist som kommuneplanforslaget. Det giver borgere og myndigheder mulighed for at komme med bemærkninger og forslag til ændringer. Efter høringsperioden vil Kommunalbestyrelsen vurdere bemærkninger og ændringsforslag i forbindelse med den endelige vedtagelse af kommuneplanen. På baggrund heraf udarbejdes der en sammenfattende redegørelse, der offentliggøres sammen med den endeligt vedtagne kommuneplan.

1.1 Miljøvurderingens lovgrundlag

Ifølge Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (Lov nr. 448 af 10. maj 2017), skal der udarbejdes en miljøvurdering, når der udarbejdes planer inden for fysisk planlægning, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser, herunder anlæg der er opført på lovens bilag 1 eller 2.

Forslag til kommuneplan 2021 vurderes at være omfattet af krav om miljøvurdering. I forhold til den gældende kommuneplan vurderes det desuden, at planforslaget sammenlagt opstiller så mange ændringer i hele kommunen, at lovens undtagelsesbestemmelse for miljøvurdering (§8, stk. 2) ikke kan træde i kraft.

Miljøvurderingen omhandler parametre inden for det brede miljøbegreb, og desuden er miljøvurderingen udarbejdet på et detaljeringsniveau, som er i overensstemmelse med lokalplanens planlægningsniveau.

Miljøvurderingen er foretaget på baggrund af eksisterende og tilgængeligt materiale. Der er ikke tilvejebragt nye registreringer eller lignende i vurderingsarbejdet. Pålideligheden i materialet knytter sig således til kvaliteten af de anvendte og tilgængelige data.

1.2 Ikke-teknisk resume

Kommuneplanen er den plan, som sammenfatter og konkretiserer de overordnede politiske mål for den fysiske udvikling, som Kommunalbestyrelsen vil arbejde for i de kommende 12 år. I kommuneplanen fastlægges mulighederne for den fysiske udvikling af byerne og for det åbne land. I planen afvejes de forskellige ofte modsatrettede interesser (byudvikling, natur, miljø, kultur, landskab mv.). Kommuneplanen handler således både om by- og landområder – herunder bl.a. byudvikling, grønt danmarkskort, interesseområder for solceller og klimatilpasning. Der er ifølge planloven krav om, at den skal revideres hvert 4. år.

Holbæk Kommuneplan er en digital plan, og forslag til kommuneplan 2021 kan findes her:
<https://kommuneplan2021.holbaek.dk/>

Kommuneplan 2021 følger op på Kommunalbestyrelsens Planstrategi fra 2019, der fastsætter de overordnede linjer for den ønskede udvikling. Desuden implementerer kommuneplan 2021 de planer og strategier, som Kommunalbestyrelsen har vedtaget siden kommuneplan 2017. Således implementeres Erhvervspolitikken, Boligstrategien og Den strategiske energiplan i kommuneplanforslaget.

Kommuneplanen skal medvirke til at sikre mulighed for flere arbejdspladser og vækst i befolkningstallet bl.a. ved, at kommuneplanen udlægger attraktive og velfungerende erhvervs- og boligområder. Udviklingen skal ske på en bæredygtig måde, så vækstmulighederne sikres samtidig med, at øvrige værdier f.eks. natur og landskab respekteres.

Desuden skal kommuneplanen medvirke til at nå målet om at reducere CO2 udledningen med 70% i 2030 og ambitionerne fra DK2020 om CO2 neutralitet i 2050 ved bl.a. at implementere interesseområderne for solceller og vindmøller fra Den strategiske energiplan. Kommuneplanen sikrer dermed det overordnede plangrundlag for planlægningen af de konkrete projekter, der skal bidrage til, vi kommer i mål med en grøn og klimavenlig energiproduktion i Holbæk Kommune.

Kommuneplanen konkretiserer med andre ord, de politisk vedtagne mål og handlinger og giver mulighed for at udarbejde lokalplanlægning for bl.a. boliger, erhverv, vindmøller og solceller.

2 Forslag til kommuneplan 2021 for Holbæk Kommune

2.1 Planforslagets indhold

Forslag til kommuneplan 2021 for Holbæk Kommune består af følgende elementer:

- Hovedstruktur
- Retningslinjer
- Rammer
- Beskrivelse af lokalområder

Hovedstrukturen, retningslinjerne og rammerne udgør tilsammen den primære del af planforslaget og fastlægger på forskellig vis de overordnede rammer for kommunens fremtidige udvikling. Mere konkret angiver hovedstrukturen de overordnede politiske mål for den fremtidige udvikling. Rammerne fastlægger bestemmelser for alle kommunens byområder samt bestemmelser for anvendelse, bebyggelsesprocent mm., mens retningslinjerne fastlægger bestemmelser for administrationen og planlægningen for især det åbne land.

Det er således i høj grad rammerne og retningslinjerne der har direkte betydning, når der skal planlægges og træffes afgørelse i konkrete sager.

Forslag til kommuneplan 2021 er på mange punkter en direkte videreførelse af den gældende kommuneplan 2017 (inkl. kommuneplantillæg). Ændringerne i forhold til den gældende plan omfatter hovedsageligt følgende:

- udlæg af et antal nye rammeområder til boligformål og justeringer af retningslinjer i relation hertil,
- mindre tekniske ændringer i eksisterende rammeområder i byerne og generelle rammer,
- udlæg af et antal nye rammeområder til erhvervsformål,
- udpegning af områder der kan være i fare i forbindelse med de kommende klimaforandringer,
- udpegning af interesseområder til vindmøller og solceller
- endelig udpegning af områder der indgår i grønt danmarkskort.

Flere af de ovennævnte ændringer sker på baggrund af nye krav i planloven.

2.2 Forholdet til anden planlægning

Forslag til kommuneplan 2021 forholder sig til relevant lovgivning og anden planlægning. Nærmere redegørelser herom fremgår af selve planforslaget. Det vurderes, at planforslaget er i overensstemmelse med anden planlægning og den gældende lovgivning.

3 Afgrænsning af miljøvurdering

3.1 Metode

Der er foretaget en afgrænsning af de emner, miljøvurderingen skal omfatte. Afgrænsningen er foretaget i forhold til kriterierne angivet i lovens bilag 3, og den belyser, hvilke dele af planforslaget, der kan/vil få en væsentlig indflydelse på miljøet og hvilke miljøkonsekvenser, der skal belyses nærmere i denne miljøvurdering.

3.2 Høring af myndigheder

Holbæk Kommune har udarbejdet afgrænsning af miljøvurderingen. Afgrænsningen har været i høring hos berørte myndigheder i henhold til lovens § 32, stk. 3.

Følgende myndigheder er blevet hørt med en skriftlig henvendelse:

- Naturstyrelsen
- Erhvervsstyrelsen
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
- Miljøstyrelsen
- Region Sjælland
- Odsherred Kommune
- Kalundborg Kommune
- Sorø Kommune
- Ringsted Kommune
- Lejre Kommune

Der er ikke modtaget høringssvar fra de hørte myndigheder.

3.3 Afgræsningsprocessens resultat

Afgræsningsprocessen er sket med udgangspunkt i en registrering af planforslagets nye/ændrede rammer og retningslinjer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser. Ved revision af gældende planer er det som hovedregel kun ændringer i disse, der kræver en miljøvurdering. Dog kan f.eks. nye/ændrede natur- og miljøbeskyttelsesinteresser betyde, at planens gennemførelse vil kunne medføre en væsentlig påvirkning af miljøet og derfor alligevel skal miljøvurderes. Desuden skal miljøvurderingen ske på planforslagets niveau. Da Forslag til Kommuneplan 2021 behandler kommunens udvikling på et overordnet niveau, behandler miljøvurderingen også de potentielle miljøpåvirkninger på et overordnet niveau.

Holbæk Kommune er ikke bekendt med nye/ændrede natur- og miljøbeskyttelsesinteresser, som vil medføre et behov for miljøvurdering af de eksisterende rammeområder og retningslinjer i den gældende Kommuneplan 2017. Videre er det kun indholdsmæssige ændringer, der miljøvurderes. En ændring af navngivningen på eksisterende rammer og retningslinjer medfører i sig selv ikke nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, og ændringerne bliver således ikke miljøvurderet.

Afgræsningsprocessen har resulteret i at følgende emner indgår i miljøvurderingen:

- Landskabelig værdi

- Kystlinje
- Landbrugsinteresser
- Arealforbrug
- Trafikafvikling/belastning

Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af 0-alternativet. Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, hvor forslag til ny kommuneplan ikke vedtages og plangrundlaget i kommuneplan 2017 (med tillæg) videreføres.

Holbæk Kommune vurderer, at planforslagets detaljeringsniveau ikke vil give anledning til etablering af overvågningsprogrammer. Det kan dog blive aktuelt at opstille sådanne i forbindelse med miljøvurderinger af kommende lokalplanforslag mv.

Holbæk Kommune vurderer, at planforslagets detaljeringsniveau ikke vil give anledning til at vurdere kumulative og synergistiske effekter nærmere i nærværende miljøvurdering. Det kan blive relevant at vurdere effekterne nærmere i forbindelse med miljøvurderinger af kommende lokalplanforslag mv.

4 Miljøvurdering

I de følgende afsnit foretages miljøvurderingen af forslag til kommuneplan 2021. Vurderingen foretages på de (mulige) væsentlige miljøpåvirkninger i forhold til de ændringer som forslag til kommuneplan 2021 indeholder i forhold til nuværende kommuneplan 2017 (med tillæg).

Miljøvurderingen sker som tidligere beskrevet på planforslagets niveau. En realisering af Kommuneplan 2021, herunder retningslinjer og rammer, vil i mange tilfælde forudsætte, at der forinden er udarbejdet en nærmere planlægning (f.eks. en lokalplan). I forbindelse med den nærmere planlægning skal der som udgangspunkt foretages en ny vurdering på niveauet for denne planlægning. Dette gælder uanset om den nærmere planlægning vedrører retningslinjer og rammer, hvis miljøpåvirkninger er belyst i denne miljørapport, eller ej. Yderligere kan der være krav om at der udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forhold til realisering af et konkret projekt.

Miljøvurderingen er struktureret efter de miljøparametre, der er udvalgt i afgrænsningen. Strukturen er med til at sikre, at miljøvurderingen bliver holdt på planforslagets niveau.

4.1 Landskabelig værdi og kystlinjen, herunder visuel effekt

Der udlægges med kommuneplanforslaget følgende nye kommuneplanrammer til byudvikling:

- 2.B26 Rishøjgård, vestlige del, Holbæk (boligområde) beliggende indenfor udviklingsområde
- 8.B11 Maglemose, Gislinge
- 8.B12 Nord for Sandbyvej, Gislinge (boligområde)
- 8.BE01 Teknikvej, Gislinge (udvidelse af blandet område til bolig og erhverv)
- 8.E01 Syd for jernbanen, Gislinge (erhvervsområde)
- 10.E04 Erhvervsområde vest, Svinninge
- 14.E06 Nord for motorvejen, Regstrup (erhvervsområde)
- 14.E07 Syd for motorvejen, Regstrup (erhvervsområde)
- 19.B16 Ved Tyssingehave, Tølløse (boligområde)
- 19.R04 Ved Tyssingehave, Tølløse (rekreativt område)

Følgende nye udlæg ligger indenfor kystnærhedszonen:

- 20.B17 Skovboliger, Vipperød
- 20.B18 Vipperød sydvest (boligområde)

Listen omfatter ikke ændringer i anvendelse af kommuneplanrammer, hvor der er tale om områder der allerede er udlagt til byformål.

Desuden udlægges der interesseområder til solceller og vindmøller i kommuneplanforslaget.

De nye kommuneplanrammer indenfor kystnærhedszonen ved Vipperød er beliggende indenfor den mindst sårbare del af kystnærhedszonen. Desuden ligger områderne i tilknytning til bymæssig bebyggelse og vil derfor ikke påvirke kystlinje væsentligt. Det vurderes, at arealudlæggene ikke væsentligt vil påvirke de landskabelige interesser eller kystlinjen.

Der er i forbindelse med nyudlæg af rammeområder og udlæg af interesseområder til solceller og vindmøller taget højde for de landskabelige udpegninger i kommuneplanen. Områder til

byudvikling er udlagt i tilknytning til eksisterende byområder, så landskabet ikke påvirkes unødigt. Der er i forbindelse med udlæg af områder til erhvervsformål desuden stillet krav om at der skal etableres afskærmende beplantning i forbindelse med bebyggelse af arealerne, for at mindske den visuelle påvirkning af det omkringliggende landskab.

Det er vurderet, at udlæg af interesseområder til vindmøller og solceller ikke har en væsentlig effekt på de landskabelige værdier eller kystlinjen. Der er i udpegningen af mulige geografiske områder til mulig placering af energianlæg, taget hensyn til den landskabelig værdi. I forbindelse med eventuelt videre planlægning for mulig placering af energianlæg vil disse skulle vurderes individuelt, og det fremgår af retningslinjerne for de udpegede områder at disse forhold skal undersøges nærmere før der evt. kan udlægges kommuneplanrammer og udarbejdes lokalplan.

4.2 Arealforbrug og landbrugsinteresser

Holbæk Kommune har de seneste 4 år oplevet en stigende boligudbygning. Boligudbygningen har i Holbæk Kommune har historisk været præget af udsving, der falder sammen med økonomiske konjunkturer.

De seneste 4 år har der været en tilvækst af 995 nye boliger. Det viser kommunens egne oplysninger om indflyttede nye boliger. Dermed anslås behovet for nye boliger i den kommende planperiode at være 2985 nye boliger. Når der ses bort fra restrummeligheden i lokalområderne med ingen eller en begrænset befolkningstilvækst er Holbæk Kommunes restrummelighed 2303 boliger. På den baggrund kan det konkluderes, at der behov for nye boligudlæg svarende til 682 boliger i hele kommunen til et 12-årigt forbrug.

Positive elementer, der vurderes at være med til at fortsætte denne udvikling er bl.a. gode forhold for pendlerne. Derudover, og nok så væsentligt, har boligbyggeriet og befolkningstilvæksten i hovedstaden været for opadgående i flere år. Dette har medført store prisstigninger på boligmarkedet i hovedstaden, og med den samtidige relativt lave prisfastsættelse af ejendomme på Sjælland har ført til den situation, at der er unge familier i hovedstadsområdet, for hvem realisering af drømmen om eget hus - igen bedst kan ske i Holbæk.

Alt i alt vurderes det, at planforslaget indeholder en boligrummelighed i overensstemmelse med den forventede udbygning. Det er således vurderet nødvendigt at udlægge yderligere arealer til boligudvikling, og som følge deraf kan arealer til landbrugsformål blive indskrænket. Det vurderes dog, at der ikke vil være tale om en væsentlig påvirkning af arealforbruget.

I forhold til erhvervsudlæg så er der udtaget et areal, der størrelsesmæssigt svarer til de nye udlæg af erhvervsarealer. Der er derfor samlet set ikke sker en forøgelse af det udlagte areal til erhvervsformål.

Redegørelser for bolig- og erhvervsrummelighed er udarbejdet sammen med kommuneplanforslaget.

Som følge af behovet for produktion af mere vedvarende energi, er der i kommuneplanforslaget udlagt interesseområder til produktion af vedvarende energi. For at fremme produktionen af energi der ikke udleder CO₂ er det nødvendigt at udpege arealer, der kan være egnede til disse formål. Det er vigtigt at understrege, at etablering af konkrete anlæg, som alt andet, først eventuelt kan ske efter yderligere undersøgelser, vurderinger og planlægning.

Vedtagelsen af kommuneplanen forventes at medføre, at landbrugsarealer vil overgå fra produktion af fødevarer til produktion af energi. Der træffes i kommuneplanen ikke endelig beslutning om hvor meget jord der skal ændre anvendelse eller hvor de mulige nye energianlæg konkret placeres. Miljøvurderingen kan således ikke beskrive de konkrete konsekvenser i forhold til arealer der udtages af landbrugsproduktion.

Når der er mindre areal til planteavl, vil det medføre, at der produceres en mindre mængde fødevarer i form af korn, raps mv. Det vurderes dog, at reduktionen af arealer til planteavl er minimal i forhold til det samlede areal til planteavl i Holbæk Kommune. Derfor vurderes det, at det ikke vil få nogen væsentlig påvirkning af landbrugsinteresserne.

Det er samlet set vurderet, at kommuneplanforslaget ikke medføre en væsentlig påvirkning af arealforbruget og landbrugsinteressen.

4.3 Trafikafvikling/belastning

Udlæg af kommuneplanramme for den vestlige del af Rishøjgård kan medføre muligheden for ca. 690 boliger. Området er beliggende ud til overordnet vejnet og der skal udarbejdes en helhedsplan for området, der nærmere skal belyse hvordan området trafikbetjenes, før der kan udarbejdes lokalplaner for området. Det skal i forbindelse med den nærmere lokalplanlægning fastlægges hvordan den interne vejforsyning skal løses. Der vil i lokalplanlægningen blive stillet krav om, at den trafikale struktur planlægges med vægt på fremkommelighed, sikkerhed og tryghed for alle trafikanter. Konkret vil det i forbindelse med den videre lokalplanlægning bl.a. blive sikret, at der er gode stifterbindelser i området, så der er gode muligheder for bløde trafikanter, hvilket er med til fremme brugen af cykel og offentlig transport.

De nye udlagte erhvervsarealer ved Regstrup ligger umiddelbart op til motorvejen, og trafikken til disse områder vil derfor blive afviklet via motorvejen.

De øvrige nye rammeudlæg er af mindre størrelser. Det vurderes således, at udlæggene ikke vil give anledning til væsentlige trafikale gener i forhold til trafikafvikling og belastning, da det vurderes, at det overordnede vejnet kan bære den øgede trafik, dog kan det komme på tale, at der på sigt bliver brug for enkelte krydsombygninger ved særligt trafikbelastede kryds. Dette vil blive undersøgt nærmere i forbindelse med lokalplanlægning.

5 Alternativer

Efter lov om miljøvurdering skal det vurderes, hvad den sandsynlige udvikling er, hvis Kommuneplan 2021 ikke gennemføres, dvs. et 0-alternativ.

0-alternativet betyder, at kommuneplanen ikke vedtages. Som følge deraf kan planens nye muligheder ikke realiseres. 0-alternativet skal indbefatte en fremskrivning af den udvikling, som må forventes uden de ændringer der foreslås i forslag til kommuneplan 2021.

Ved gennemførelsen af en miljøvurdering skal myndigheden om muligt også fastlægge andre, rimelige alternativer til planen og beskrive og vurdere miljøindvirkningen af disse.

0-alternativ

Det vurderes, at 0-alternativet til en vedtagelse af Kommuneplan 2021 hovedsageligt vil have negative konsekvenser.

Arealforbrug

Planforslaget udlægger nye arealer til boligformål. Der udlægges boligområder til det forbrug der forventes forbrugt i den 12-årige periode. 0-alternativet, dvs. at der ikke udlægges tilstrækkelige arealer, vil betyde at der vil blive mangle på arealer til boligformål. Det er byrådets mål at der er vækst i antallet af indbyggere i Holbæk Kommune, såfremt der ikke udlægges arealer til boligformål kan dette mål ikke nås, og der kan opstå et øget – og u hensigtsmæssigt – pres på kommunens byområder og eksisterende byggeri generelt. Alt i alt vurderes det således at være negativt, hvis de planlagte nye arealer til boligformål ikke bliver vedtaget.

Landskabelig værdi og kystlinje

Såfremt kommuneplanforslaget ikke vedtages er der en række nye boligudlæg der ikke udlægges, og det bliver således ikke muligt at bebygge områder til boligformål. Det vil sige den landbrugsmæssige arealanvendelse skal fortsætte. Det betyder, at der ikke ændres ved de landskabelige værdier af områderne.

Trafikafvikling/belastning

Såfremt kommuneplanforslaget ikke vedtages er der en række nye boligudlæg der ikke udlægges, og det bliver således ikke muligt at bebygge områder til boligformål. Det vil sige den landbrugsmæssige arealanvendelse skal fortsætte. Det betyder, at der ikke ændres ved trafikafvikling/belastningen i områderne. Dette vil imidlertid betyde, at der ikke kan ske byudvikling og at kommunen ikke kan vokste.